

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Ψύχας

ΕΚΕΙΝΟΣ ὁ ὁποῖος θέλει νὰ κρίνῃ ἓνα ἔργο, πρέπει πρῶτα νὰ τὸ μελετήσῃ χωρὶς καμμία προκατάληψιν καὶ μ' ὅλην ἐκείνην τὴν ψυχικὴν γαλήνην, ἡ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὰ ἔργα τοῦ πνεύματος. Ἡ συνείδησις εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ μίαν

ἐργασία, κ' ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν ἔχῃ, ἀδικεῖ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο τὸν ἑαυτό του.

Χωρὶς καμμία προκατάληψιν, χωρὶς κανένα κομματισμὸν, ἀλλὰ μ' ὅλην τὴν ἀγάπην στὴν τέχνην, ἐπῆρα στὸ χέρι μου ἓνα κομψὸ βιβλίον. Τὴν «Ἀμάνδα» τοῦ Ἰδ. Ψύχα. Τὸ διάβασα καὶ μὲ μεγάλην μου εὐχαρίστησιν εἶδα ὅτι ἡ κομψότης τοῦ βιβλίου ἀνταποκρίνεται μὲ τὴν κομψότητα τῶν στίχων, κι' ἔτι ἓνας ἀληθινὸς ἄνθρωπος ἐνώνεται μ' ἓναν ἀληθινὸν ποιητὴν γιὰ νὰ σχηματίσουν τὴν πλεῖον τέλεια ἁρμονία.

Πρὶν γνωρίσω τὸν ποιητὴν, ἐγνώριζα τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον μέσα σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο ἀναγνωρίζω. Οἱ στίχοι του εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς ψυχῆς του. Ἡ αὐτὴ γαλήνη, ἡ αὐτὴ χάρις, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα. Ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ ἀνθρώπου βγαίνει μ' ὅλην τὴν δύναμιν καὶ ἀπλώνεται στὸ ἔργο τοῦ ποιητοῦ. Καμμία προσποίησις, καμμία ἐπιτήδευσις. Εἶναι ποιήματα γεμάτα ἀπλότητα καὶ γαλήνην. Μέσα σ' αὐτὰ ἀκοῦς κάτι ποῦ στάζει σὰ δροσιά καὶ φλοισβίζει σὰν κύμα, ὁσφραίνεται καὶ ποῦ δὲ μοιάζει τοῦ ρόδου, ἀλλὰ τοῦ γιασεμοῦ, βλέπεις μίαν ἀχτίδα ἀπὸ φῶς, ἡ ὁποία δὲν εἶναι τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ τοῦ φεγγαριοῦ καὶ ἀκοῦς τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας καὶ τὰ φτερουγίσματα τῆς ψυχῆς.

Ὁ ποιητὴς δὲ μᾶς κρύβει τίποτα, κ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλει νὰ μᾶς πῇ, μᾶς τὸ παρουσιάζει μὲ τὰ πλεῖον γλυκὰ χρώματα, μὲ τὴν πλεῖον σεμνὴν ἀλήθειαν, μὲ τὴν πλεῖον μεγάλην κομψότητα.

Οἱ στίχοί του εἶναι τόσες ἄλλες εἰκόνες τῆς κόρης τοῦ Βορρᾶ, τῆς ὁποίας τὴν εἰκόνα ἔχει προτάξει στὸ βιβλίο του, καὶ τόσο πιστὰ μᾶς τὴν παρουσιάζει, ποῦ νομίζεις πῶς τὴν βλέπεις ἀνάμεσα σὲ μύριους καθρέφτες, κι' ὁ καθένας ἀπὸ αὐτοὺς γυρνεῖ πλεῖον πιστὰ νὰ μᾶς δείξῃ τὴν ὁμορφιά της. Γεμάτος ἀπὸ τὴν ἀγάπην της, σὲ κάθε τοῦ στίχο τὴν βλέπεις, τὴν θαυμάζεις, τὴν ἀγαπᾷς. Ἡ μερική ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου

στὸ ἔργο τοῦ ποιητοῦ γίνεται ἡ γενικώτερη καὶ ἡ πλέον ἁρμονικὴ ἀγάπη.

Αὐτὴ ἡ ἁρμονία τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, αὐτὴ ἡ ἐξιδανίκευσις τῆς πραγματικότητος εἶναι δῶρα πολὺ σπάνια γιὰ ὁποιοδήποτε, εἶναι στοιχεῖα ἀληθινῆς ζωῆς.

Ο νοῦς του, ἡ καρδία του δὲν ἔμπορουν νὰ δεθοῦν παρὰ ὅ,τι εἶναι ἀληθινόν, αἰσθηματικὸ καὶ ὡραῖον. Δὲν ζητεῖ τὸ τολμηρὸν τὸ φτερούγισμά του δὲν τρέχει στὸ ἀγνωστο, ἀλλ' εἶναι σταθερό, ξέρεي ποῦ θὰ πετάξῃ, ξέρει ποῦ θὰ φθάσῃ. Ὁ ποιητὴς δὲν ἀκολουθεῖ κανένα, δὲ χρεωστᾷ τίποτε σὲ κανένα. Ἐὰν μελετήσῃς καλὰ τὰ ποιήματά του, βλέπεις παντοῦ τὸν ἄνθρωπον, παρατηρεῖς τὸ χαμόγελο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον βγαίνει ἀπὸ τὰ χεῖλη του καὶ τὸ πέρνει γιὰ εἰρωνείαν, χωρὶς ὅμως νάχῃς τὴν βεβαιότητα.

Ἀμάνδα

νομίζεις πῶς ἀκοῦς τὴν σιγαλὴν φωνὴν του, θαρρεῖς πῶς βλέπεις τὸ βλέμμα του μέσα ἀπὸ τὰ ματογυῶλια, στὸ ὁποῖον πλανᾶται ἡ παρατηρητικότης ἐκείνη, ἡ ὁποία ζητᾷ νὰ βοῇ στοὺς ἄλλους ὅχι ἓνα ἐλάττωμα, ἀλλ' ἓνα προτέρημα, ν' ἀνακαλύψῃ μίαν ἀρετὴν κι' ὅχι μία κακία, μίαν ἀγάπην κι' ὅχι ἓνα μῖσος.

Σὲ πολὺ λίγους βλέπεις αὐτὴ τὴν ἐνότητα, αὐτὴ τὴν ἁρμονίαν, αὐτὴ τὴν τελειότητα στὴ μορφὴν καὶ στὴ γλώσσᾳ, τὴν ἰσορροπία ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει μίαν ἐκτίμησιν κι' ἀνοίγει ἓνα δρόμον σ' ἓνα ὄνομα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

